JAARVERSLAG PSV N.V.

2016-2017

VERSIE 19-09-2017

EENDRACHT
MAAKT MACHT

KERNCIJFERS (BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

RESULTATEN	2016-2017	2015-2016
Netto-omzet	85.881	95.261
Bedrijfslasten	74.745	82.336
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	11.136	12.925
Resultaat vergoedingssommen	-6.919	-3.583
Bedrijfsresultaat	**4.217**	**9.342**
Renteresultaat	-1.247	-3.575
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	**2.970**	**5.767**
Belastingen	-764	-1.428
Resultaat na belastingen	**2.206**	**4.339**

KASSTROOM	2016-2017	2015-2016
Kasstroom uit operationele activiteiten	5.604	14.831
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	4.529	-14.168
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-12.754	244
Nettokasstroom	**-2.621**	**907**

BALANS	30 juni 2017	30 juni 2016
Vergoedingssommen	26.068	33.541
Materiële vaste activa	44.410	45.516
Groepsvermogen	33.637	31.431
Werkkapitaal	12.963	-740

AANTAL WERKNEMERS	30 juni 2017	30 juni 2016
Aantal werknemers (op fulltime basis)	224	215

RATIO'S	30 juni 2017	30 juni 2016
Solvabiliteit *	29,0	22,8
Rentabiliteit van het totale vermogen **	3,3	7,1
Current ratio ***	1,4	1,0

* Onder solvabiliteit wordt verstaan het groepsvermogen als percentage van de totale activa.

** Onder rentabiliteit wordt verstaan het bedrijfsresultaat als percentage van het gemiddelde balanstotaal over de periode.

*** Onder current ratio wordt verstaan de vlottende activa in verhouding tot de kortlopende schulden.

INHOUDSOPGAVE

Kernwaarden	**5**
Bericht van de Raad van Commissarissen	**6**
Verslag van de Directie	**8**
Voetbal	**11**
De organisatie	**13**
Philips Stadion	**15**
Geconsolideerde balans	**18**
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	**20**
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	**21**
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening	**22**
Toelichting op de geconsolideerde balans	**30**
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	**38**
Enkelvoudige balans	**40**
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	**42**
Toelichting op de enkelvoudige balans	**44**
Overige gegevens	**48**
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	**50**
10-jarenoverzicht	**54**
Colofon	**56**

KERNWAARDEN

HOOFDDOELSTELLING

PSV heeft zich als doel gesteld zich te plaatsen voor de groepsfase van de UEFA Champions League. Middels de landstitel en de daarbij horende kwalificatieduels of via een tweede plaats en kwalificatieduels. Daarnaast wil PSV jaarlijks overwinteren in Europees verband. De ambitie daarvoor is de UEFA Champions League, de UEFA Europa League het doel. De PSV Jeugdopleiding speelt een cruciale rol in de ontwikkeling van de club en doorstroming van talent voor het Nederlands voetbal. Daarnaast streven we naar een innovatief topsportklimaat met professionaliteit op en rond het veld.

Vanuit dit beleidsuitgangspunt hanteert PSV de volgende kernwaarden:

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Het afgelopen seizoen begon goed met het winnen van de **Johan Cruijff Schaal**. De spannende wedstrijden in de UEFA Champions League hebben helaas tot een Europese uitschakeling na de eerste seizoenshelft geleid. Daarna werd de race ingezet om alsnog een goede eindklassering te behalen. Uiteindelijk werd slechts een derde plaats in de competitie bereikt en plaatste PSV zich voor de voorrondes van de UEFA Europa League. Na twee prachtige kampioenschappen was de teleurstelling alom groot.

De **Raad van Commissarissen** heeft gedurende het seizoen 2016-2017 zes keer vergaderd met de directie. Tevens heeft gedurende het seizoen, ook samen met de directie, een tweedaagse sessie plaatsgevonden over de toekomstige strategie van de club. Los daarvan heeft de Raad van Commissarissen onderling regelmatig contact gehad en hierin is ook het eigen functioneren aan de orde gekomen. De Raad van Commissarissen vergadert doorgaans in volledige bezetting. Van een frequente afwezigheid van één of meerdere leden is geen sprake. In verschillende samenstellingen is recentelijk het afgelopen seizoen geëvalueerd. Korte conclusie is: het moet en kan veel beter. De directie heeft daarop een plan met een groot aantal verbeterpunten opgesteld. De implementatie hiervan is direct begonnen. De Raad van Commissarissen ziet hierop toe en voorziet de directie waar nodig van adviezen.

De **financiële doelstellingen** werden afgelopen seizoen gehaald, hoewel de inkomsten uit Europees voetbal minder hoog waren dan het voorafgaande seizoen. De ingezette versnelde aflossing van leningen is doorgezet. In overleg met de Gemeente Eindhoven is voortijdig het uitstaande depot van EUR 4 miljoen vrijgegeven. Dit nadat de Europese Commissie had vastgesteld dat de grondtransactie met de Gemeente Eindhoven op geen enkele manier gekwalificeerd kan worden als staatssteun.

De financiële doelstellingen voor de komende seizoenen blijven op **UEFA Europa League-niveau** gebaseerd, ondanks het feit dat Europese plaatsing voor het seizoen 2017-2018 niet werd gerealiseerd. De directie zal het driejarenplan blijven volgen en zorgdragen voor het behoud van een blijvend gezonde financiële basis voor PSV. De Raad van Commissarissen volgt de financiële positie vanuit een positief kritische invalshoek.

De verdere ontwikkeling van ons sportcomplex **De Herdgang** (jeugd en profs) is in volle gang en zal komend seizoen onverkort doorgaan, mede dankzij de buffer die met het **PSV Partnerfonds** is gerealiseerd. Wij zijn blij dat de samenwerking met een aantal voormalig internationals, zoals Ruud van Nistelrooy, Boudewijn Zenden en Mark van Bommel is geïntensiveerd. Laatstgenoemde heeft het mogelijk gemaakt dat op het jeugdcomplex recentelijk het innovatieve **Mark van Bommel veld** werd geopend. We danken Art Langeler voor zijn bewezen diensten als Hoofd Jeugdopleiding van PSV de afgelopen vier jaar en wensen zijn opvolger Pascal Jansen veel succes.

De **maatschappelijke betrokkenheid** van de club in de stad Eindhoven was afgelopen seizoen intens. Het succesvolle project PSV United werd uitgebreid. De samenwerking met Spieren voor Spieren werd gecontinueerd. De activiteiten van PSV in the community werden ingebracht in de **PSV Foundation**, die dit seizoen werd opgericht. Wij zijn verheugd dat de voormalig burgemeester van Eindhoven, Rob van Gijzel, in het bestuur van de stichting heeft plaatsgenomen.

De Raad van Commissarissen van PSV N.V. heeft kennisgenomen van het door de directie van de vennootschap ingevolge artikel 31 van de statuten opgemaakte **jaarverslag** betreffende het boekjaar 2016-2017, met inbegrip van de daarin opgenomen jaarrekening en de krachtens artikel 2.392 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde gegevens. De jaarrekening is door BDO Audit & Assurance B.V. gecontroleerd en van een **goedkeurende controleverklaring** voorzien. De Raad van Commissarissen heeft de jaarrekening goedgekeurd en stelt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor de jaarrekening vast te stellen en decharge te verlenen aan de directie voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het daarop gehouden toezicht.

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

In het seizoen 2016-2017 bestond het **directieteam** uit de heren Toon Gerbrands (Algemeen Directeur), Marcel Brands (Voetbal) en Peter Fossen (Finance & Legal).

Afgelopen verslagjaar stond de **Raad van Commissarissen** onder leiding van de heer Jan Albers. Inmiddels zijn de heren Frank Arnesen (als opvolger van Hans van Breukelen) en Ton van Veen (als opvolger van Jan Hommen) toegetreden.

Het rooster van aftreden ziet er als volgt uit:

Bert van der Els, aftredend op 1 juli 2019
Robert van der Wallen, aftredend op 1 juli 2020
Jan Albers, aftredend op 1 juli 2020
Frank Arnesen, aftredend op 1 juli 2021
Ton van Veen, aftredend op 1 juli 2021

Voor het verslag van de **financiële gang van zaken** verwijst de Raad van Commissarissen naar het financiële verslag van de directie.

De Raad van Commissarissen **bedankt** de directie, alle medewerkers, vrijwilligers, supporters, sponsors en ketenpartners voor hun betrokkenheid en inzet afgelopen seizoen.

Eindhoven, 22 september 2017

Raad van Commissarissen PSV N.V.

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Met het winnen van de **Johan Cruijff Schaal** begon het seizoen 2016-2017 voortvarend. PSV speelde een serie goede wedstrijden zowel in de Eredivisie als in de UEFA Champions League (UCL). Na een mindere periode met onder andere de vroegtijdige uitschakeling in zowel de KNVB Beker als in Europa focuste het team zich op prolongatie van de nationale titel. Uiteindelijk werd een teleurstellende derde plaats bereikt, waardoor voorronde UEFA Europa League (UEL) een schrale troostprijs was.

Het opleiden van **jeugd** blijft een speerpunt voor PSV en dit beleid begint te renderen. In het seizoen 2016-2017 waren zeven spelers uit de A-selectie afkomstig uit de eigen jeugdopleiding, waar dat in het seizoen 2017-2018 zelfs wordt verdubbeld. Daarnaast is de inzet van voormalig PSV-voetballers bij de begeleiding van de A-selectie, Jong PSV, jeugdelftallen en de scouting van grote toegevoegde waarde. Wel zijn we ons ervan bewust dat een goede balans van ervaring en jeugd in de samenstelling van de A-selectie randvoorwaarden zijn voor succes. Maar zelfs als die balans er is, zoals afgelopen seizoen, dan is dit geen garantie voor succes! We hebben intern stevig met elkaar, met betrokken stafleden, spelers en commissarissen geëvalueerd. We zijn tot de conclusie gekomen dat een aantal zaken moet worden verbeterd en daarmee hebben we inmiddels een start gemaakt. De investering in De Herdgang gaat op termijn het niveau naar een nog hoger niveau tillen. Bij de fysieke begeleiding worden steeds meer technische hulpmiddelen ingezet om data te verzamelen, deze te analyseren en de informatie kan vervolgens door de spelers en de staf gebruikt worden. Ook aan de mentale begeleiding en voeding is veel aandacht besteed en is er vooruitgang geboekt. De overtuiging blijft dat er, ondanks alles wat er reeds gerealiseerd is, nog veel winst te boeken is in de begeleiding van topsporters.

Over het verslagjaar 2016-2017 is een **resultaat** na belasting geboekt van EUR 2,2 miljoen positief, wat iets minder is dan het sportief zeer succesvolle seizoen 2015-2016. Positief is dat afgelopen seizoen een resultaat voor vergoedingssommen is behaald van EUR 11 miljoen. Net als vorig seizoen is PSV dus ook dit jaar in staat geweest om de exploitatie winstgevend te maken. De omzet is ten opzichte van vorig seizoen met EUR 9 miljoen gedaald, wat hoofdzakelijk veroorzaakt wordt door het niet behalen van de 1/16 finale van de UCL. De kosten zijn gedaald met EUR 8 miljoen als gevolg van het ontbreken van de kampioensbonus en lagere UCL premies. Het resultaat vergoedingssommen is dit jaar EUR 7 miljoen negatief, wat met name veroorzaakt is door het uitblijven van grote uitgaande transfers.

De **balanspositie** van PSV is afgelopen seizoen behoorlijk versterkt. Het eigen vermogen is door het positieve resultaat gestegen naar EUR 34 miljoen. Hierdoor, en het verder verlagen van de schulden, is de solvabiliteit ratio gestegen van 23 naar 29. Het streven is om in 2020 alleen de lening vanuit het PSV Partnerfonds over te houden. De liquiditeitsratio is van 1,0 naar 1,4 gestegen en PSV heeft op de balansdatum een werkkapitaal van bijna EUR 13 miljoen, onder andere door EUR 20 miljoen liquide middelen.

In het kader van de **risicobeheersing** heeft PSV in voldoende mate verzekeringen afgesloten voor de meest voorkomende risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering zoals transferwaarden, salarissen, brand en aansprakelijkheid. Voor de overige belangrijke risico's zoals hoge debiteurenvorderingen uit transfers en kredietrisico van sponsoren en partners, worden in veel gevallen zekerheden gevraagd, met name in het kader van transfers. PSV is van mening dat de afgesloten verzekeringen en zekerheden voldoende dekking geven om dergelijke risico's te beheersen en de invloed op het resultaat te beperken. Daarnaast toetst de directie jaarlijks de balanspost vergoedingssommen op basis van een hernieuwde inschatting van de toekomstige inzet van spelers.

Helaas heeft de politiek nog geen positieve wending gegeven aan de **belasting** dossiers (crisisheffing en excessieve vertrekvergoedingen), die nog onder de rechter zijn. Niettemin blijven we hopen op een positieve wending. De Europese Commissie oordeelde tot ons genoegen dat PSV **geen staatssteun** had

ontvangen ten tijde van de grondtransactie met de gemeente Eindhoven in 2011.

De omzet uit sponsoring bleef op peil, onder meer vanwege de toetreding van onze nieuwe hoofdsponsor **energiedirect.nl** en de continuering van **Philips** als founding partner. De directie is bijzonder verheugd dat energiedirect.nl zich afgelopen jaar bijzonder positief en vooruitstrevend heeft gepositioneerd. We hopen komend seizoen het fundament te leggen voor een verlenging van dit hoofdsponsorschap. Mede dankzij de financiële bijdrage van het **PSV Partnerfonds** is vorig seizoen een aanvang gemaakt met de verbouwing van het profgedeelte op De Herdgang en een verbetering van de catering verkooppunten in het Philips Stadion.

Bij de nieuwjaarsreceptie maakte PSV bekend dat Rob van Gijzel (oud burgemeester van Eindhoven) en Bob van Oosterhout het bestuur van de **PSV Foundation** wilden versterken met hun brede maatschappelijke ervaring. De projecten van afgelopen seizoen, waaronder het project PSV United, dat werd beloond met de ECA CSR Award 2016, werden onverkort voortgezet. Ook de samenwerking met Spieren voor Spieren bleef bestaan.

We hebben afgelopen seizoen regelmatig met de **Ondernemingsraad** vergaderd. De personeels-vertegenwoordiging geeft een juiste weerspiegeling van de organisatie. Onder andere de volgende onderwerpen zijn besproken: nieuw beoordelingssysteem, salaris-groeitabel en het nieuwe bonussysteem. Tevens werden regelmatig koffiebijeenkomsten en strategische overleggen georganiseerd, waarin informatie is uitgewisseld en collega's elkaar vertellen over hun werkzaamheden bij PSV.

Onze **Raad van Commissarissen (RvC)** is afgelopen seizoen versterkt met Robert van der Wallen en Ton van Veen. We hebben hun bijdrage en ook die van de andere commissarissen Jan Albers en Bert van der Els zeer op prijs gesteld. In juni 2017 werd Frank Arnesen toegevoegd als voetbalcommissaris in plaats van Hans van Breukelen. De directie heeft afgelopen seizoen met de RvC een aantal intensieve sessies gehad - waarbij onder meer de toekomstvisie en strategie onderwerp van gesprek waren - en zal dat ook komend seizoen doen.

Voor het seizoen 2017-2018 **verwachten wij** dat PSV weer zal **mee spelen om de prijzen**, met name het kampioenschap en de KNVB Beker, in de wetenschap dat helaas beide titels geen directe plaatsing in de groepsfase van UCL en/of UEL tot gevolg hebben. Naar verwachting zal **het bedrijfsresultaat** EUR 5 miljoen lager zijn wegens het missen van de groepsfase UEL. Het is een grote uitdaging om dit goed te maken door transfers gedurende het seizoen aangezien de kwaliteit van de selectie op peil dient te blijven en de investeringen in het jeugdcomplex op De Herdgang doorgang zullen vinden. Voor de financiering van onze activiteiten in het seizoen 2017-2018 hebben wij voldoende middelen.

Voor het seizoen 2017-2018 bedragen de **investeringen** in vergoedingssommen en vaste activa ongeveer EUR 30 miljoen. In deze investeringen zit ook de verbouwing van het jeugdcomplex op De Herdgang. Deze investering is in lijn met het enkele jaren geleden ingezette beleid om de jeugdopleiding en de ontwikkeling van jeugd-spelers en jeugdtrainers te verbeteren c.q. te versterken.

Als laatste wil de directie stil staan bij de steun die de **supporters** ook afgelopen seizoen weer hebben gegeven. Ondanks het sportief teleurstellende seizoen blijven de supporters altijd in grote getalen alle wedstrijden volgen en geven zij verbaal de steun die het elftal nodig heeft. Het belang hiervan wordt door de directie op waarde geschat en we zijn de supporters dan ook heel veel dank verschuldigd voor hun onvoorwaardelijke steun!

De directie spreekt verder haar **dank** uit aan alle medewerkers, vrijwilligers, sponsors en andere relaties van PSV voor hun inzet en bijdrage in de in dit verslag opgenomen periode.

Eindhoven, 22 september 2017

Directie PSV N.V.

SPONSORPIRAMIDE 2016-2017

energiedirect.nl

PHILIPS

umbro

Bavaria

Mercedes-Benz

freo

Rabobank

VDL

MANDEMAKERS KEUKENS

ZIGGO SPORT

axians

Martin Glas

VRIENDEN LOTERIJ

ATHLON

heijmans

bam

PHC tailored telecom

driessen HRM

CSU

BCD travel

Coca-Cola

VOETBAL

A-SELECTIE

Net als in de voorgaande jaren is voor seizoen 2016-2017 nationaal de landstitel als doel gesteld. De internationale doelstelling was internationaal overwinteren met de ambitie om in de UEFA Champions League de tweede ronde te halen.

In de zomer heeft PSV ervoor gekozen de groep waarmee PSV in het seizoen 2015-2016 kampioen werd en de tweede ronde van de UEFA Champions League haalde grotendeels intact te laten. Op het vertrek van Marco van Ginkel, die na de winsterstop een belangrijk aandeel in de titel had, werd geanticipieerd door Siem de Jong te huren van Newcastle United. Verder werd de selectie gericht versterkt met de talentvolle doelman Hidde Jurjus, middenvelder Bart Ramselaar, de Duitse verdediger Daniel Schwaab. De jonge Oleksandr Zinchenko werd gehuurd van Manchester City. Zij allen vingen het vertrek van Jeffrey Bruma, Adam Maher, Maxime Lestienne en de met een ernstige blessure weggevallen doelman Luuk Koopmans op.

In de UEFA Champions League werd PSV gekoppeld aan FC Bayern München, verliezend finalist Atlético Madrid en het Russische FC Rostov. De hooggespannen verwachtingen die ontstonden door de resultaten van een jaar eerder konden nimmer worden waargemaakt. Bayern München en Atlético Madrid bleken tweemaal te sterk voor PSV, terwijl de ploeg FC Rostov zowel in Rusland als in Eindhoven niet wist te verslaan. Die twee punten bleken niet voldoende om de Russen achter zich te houden. PSV eindigde zodoende als vierde in de poulefase.

In de Eredivisie kende PSV, na een voortvarende start van de competitie, een teleurstellende eerste seizoenshelft met zeven gelijke spelen en één nederlaag in zeventien duels. De verrassende uitschakeling in de KNVB Beker door Sparta Rotterdam vormde een dieptepunt. Om een ommekeer te bewerkstelligen werd opnieuw Marco van Ginkel gehuurd van Chelsea. Daar tegenover stond het vertrek van buitenspelers Luciano Narsingh en Florian Jozefzoon. In de eerste wedstrijd na de kerst tekende Van Ginkel direct voor een treffer die aan de basis stond van een winnende reeks van zes wedstrijden op rij.

Na een nederlaag tegen Feyenoord in De Kuip vertroebelde het zicht op een derde titel in successie echter, waarna PSV na gelijke spelen FC Twente en ADO Den Haag, ondanks de eerste thuiszege op Ajax sinds 2013 ook de tweede plaats uit het oog verloor.

Uiteindelijk eindigde de ploeg op een teleurstellende derde plaats in de Eredivisie.

JONG PSV

Jong PSV kende het beste jaar als Jupiler League-ploeg tot dusverre. Onder leiding van trainer Pascal Jansen veroverde de ploeg de eerste periodetitel van seizoen 2016-2017 en eindigde het uiteindelijk, knap, als vierde in de eindrangschikking. Uitblinkers in de ploeg waren de zelf opgeleide aanvaller Sam Lammers, middenvelder Dante Rigo en de uit PSV O19 doorgestroomde Albert Gudmundsson, die met achttien treffers topscorer werd.

VOETBAL

PSV JEUGDOPLEIDING

De afgelopen jaren is de focus binnen PSV meer en meer op de eigen jeugdopleiding komen te liggen. Dit resulteerde eerder al in extra investeringen. Jong PSV speelt sinds 2013 in de Jupiler League en PSV neemt deel aan internationale competities zoals de Premier League International Cup (PLIC) en – als de A-selectie zich plaatst voor de UEFA Champions League – natuurlijk ook aan de UEFA Youth League (UYL). Dit alles met als doel om de doorstroming naar de A-selectie te optimaliseren.

Jong PSV kende nationaal gezien een goed jaar. De internationale prestaties van onze talenten waren wisselend. In de PLIC werd de groepsfase niet overleefd. Dat lukte PSV O19 in de UYL wel. Benfica was helaas in de 1/8-finale na strafschoppen nipt te sterk. In Nederland streed PSV O19 met Ajax om de prijzen. Zonder succes. Zowel de bekerfinale als de finale om het landskampioenschap gingen verloren. PSV O17 kende een matig seizoen. In de kampioenspoule werd geen rol van betekenis gespeeld.

Na vier succesvolle jaren heeft Hoofd Jeugdopleiding Art Langeler afscheid genomen van PSV. In december 2016 werd Pascal Jansen aangesteld als zijn opvolger.

PSV VROUWEN

PSV Vrouwen heeft afgelopen seizoen een derde plaats in de Eredivisie en de finale van de KNVB Beker bereikt. Twee van de PSV-speelsters, Angela Christ en Vanity Lewerissa, werden opgenomen in de selectie van het Nederlands vrouwenelftal, dat in de zomer van 2017 de Europese titel binnenhaalde. PSV Vrouwen participeert ook heel actief in maatschappelijke projecten, waaronder het project Club van de Maand. Een aantal speelsters is als trainster actief bij maatschappelijke projecten van de PSV Foundation.

DE HERDGANG

Binnen PSV is iedereen overtuigd van het feit dat de jeugdopleiding in de toekomst een nog belangrijkere rol binnen de club zal innemen. Om deze overtuiging kracht bij te zetten, kondigde PSV afgelopen seizoen een verbouwing van het sportcomplex aan de jeugdzijde van De Herdgang aan. Daar moet onder meer een mini-stadion verschijnen waar Jong PSV, PSV Vrouwen en de hoogste jeugdelftallen hun thuiswedstrijden kunnen afwerken. Daarnaast wordt ook het prof-gedeelte gedeeltelijk vernieuwd. Onder andere het krachthonk is inmiddels fors uitgebreid. Ook is het aantal werkplekken voor de staf aan de profzijde vergroot.

DE ORGANISATIE

SPONSORING

Met de komst van energiedirect.nl als nieuwe hoofdsponsor staat er voor het eerst in de clubgeschiedenis een andere naam dan Philips op de voorzijde van het PSV-shirt. Een partnership dat zich op allerlei facetten, maar met name door concrete doelstellingen, een zeer modern en resultaat gedreven samenwerking mag noemen. Daarmee sluit de combine uitstekend aan bij onze kernwaarden resultaatgericht professionalisme en innovatief ondernemerschap.

Dit betekende ook een veranderde rol voor Philips. Als founder van de club ondersteunden zij PSV op een bijzonder actieve manier. Gelukkig blijft dat zo. PSV en Philips blijven aan elkaar verbonden en trekken waar mogelijk met elkaar op, waarin innovaties de hoofdrol blijven spelen.

Het seizoen stond sowieso bol van sponsoractivaties. Energiedirect.nl nam daarin als hoofdsponsor duidelijk het voortouw. Zo ontwikkelden ze aan het begin van het seizoen een campagne waarbij PSV-fans gratis het nieuwe PSV-shirt ontvingen als ze overstapten naar energiedirect.nl. Een aantal maanden later lanceerden ze een TV-commercial waarin PSV en een aantal spelers de hoofdrol spelen. Net voor kerst werden de fans verrast met een leuke kersttrui en aan het einde van het seizoen lieten ze de droom van de achtjarige PSV-fan Floor uitkomen: met haar 2.500 balletvrienden dansen op het veld van het Philips Stadion.

Philips liet zien dat een sponsorship met PSV ook internationaal uitgerold kan worden. Voor Philips Mexico werd een campagne ontwikkeld voor de introductie van een nieuwe shaver waarin onze Latijns-Amerikaanse spelers de hoofdrol speelden.

Partner Ziggo activeerde het sponsorship met name rondom eSports. Met deze razendsnel groeiende tak van sport organiseerden ze de week voorafgaand aan Ajax - PSV een eBattle tussen Esporters van Ajax en PSV.

Onze eigen mediakanalen leveren ook een steeds grotere waarde voor onze partners en sponsors. Naast talloze social media-campagnes waren er het afgelopen seizen ook een aantal terugkerende items op PSV TV, zoals Mama's keukengeheimen van De Mandemakers Groep, waarin de moeders van spelers de keuken in gingen en de Mercedes van… van Mercedes-Benz, waarin de fans werden meegenomen op een autorit met een PSV-speler.

SALES

Het grootste netwerk van Zuid-Nederland is in seizoen 2016-2017 verder gegroeid, we verwelkomden 82 nieuwe leden waardoor het totaal uitkwam op 475 zakelijke relaties. De omzet is met € 460.000,- gestegen naar een totaal van € 9.630.000,-. De grootste stijging zagen we in de Business Club, Business Rooms en eetcafé De Verlenging. De gemiddelde bezetting in de Business Club was afgelopen seizoen maar liefst 92%. Er kwamen zeven nieuwe Business Room-huurders bij, waaronder echte Brabantse bedrijven als Jumbo en Swiss Sense. De totale bezetting van de Business Rooms steeg naar 94%. Eetcafé De Verlenging verbouwde in de zomer van 2016 het terras, waardoor ze een fantastische uitkijk creëerden op het veld. De capaciteit wijzigde van tachtig zitplaatsen naar zeventig zit- en dertig staanplaatsen. Bij aanvang van het seizoen 2016-2017 was De Verlening uitverkocht.

MARKETING & MEDIA

De afdeling Marketing & Media is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie vanuit alle geledingen van de club. De afdeling fungeert als intern 'reclamebureau' dat ondersteunend werkt ter bevordering van het realiseren van commerciële of communicatieve doelstellingen van de verschillende PSV exploitaties. PSV Business, Kaartverkoop, Merchandising, de PSV Soccer School en de verkoop van rondleidingen en museumbezoeken zijn daarbij de belangrijkste commerciële projecten. De renovatie van de Coen Dillen Promenade in het Philips Stadion tot een van de meest vooruitstrevende concepten in fanbeleving was één van de meest zichtbare projecten. Tevens is het marketingteam nauw betrokken bij het activeren van de relaties met Partners en Sponsors wat moet leiden tot vruchtbaardere en langdurige partnerships.

DE ORGANISATIE

Databasemarketing en 1:1 communicatie, zowel online als offline, spelen een steeds belangrijkere rol in de commerciële exploitatie van PSV. Daarom wordt er veel energie gestoken in zowel kwantiteit als kwaliteit van data. Dat leidt tot hogere conversie in communicatie over B2C-producten en -diensten. In het seizoen 2016-2017 leidde dat tot een kwantitatieve groei van 20%. Dit leidt niet alleen tot betere commerciële exploitatie maar ook tot prachtige data-driven fanactivaties die zorgen voor een nog sterkere binding met de achterban. Zo is er aan het einde van het seizoen een gepersonaliseerde versie van PSV Magazine uitgegeven aan alle Seizoen Club Cardhouders. Deze campagne werd door onafhankelijke media als een 'huzarenstukje' op database gebied gekenmerkt.

Ook werkt de afdeling dagelijks aan de door-ontwikkeling en uitrol van een uitgekiende online mediastrategie. Dat leidde tot een stevige groei op social media. Vandaag de dag bereikt PSV bijna 1,35 miljoen fans via sociale media. Facebook, Twitter, Instagram, YouTube en Snapchat vormen daarbij de belangrijkste kanalen.

De kidsclub, bestaande uit de Phoxy Club en FC PSV kende een stabiel jaar. Ondanks de relatief grote uit-stroom vanwege leeftijd, bleef het ledenaantal dankzij enkele effectieve wervingscampagnes op circa 20.000. Op de jaarlijkse Phoxy babyfoto werd en recordaantal van 600 baby's met hun ouders vastgelegd dus met de instroom van jonge PSV-fans zit het wel goed.

MERCHANDISING

Seizoen 2016-2017 was het tweede volledige seizoen van kledingsponsor Umbro. Daarnaast was het het eerste jaar met shirtsponsor energiedirect.nl op de borst en founder Philips op de mouw. De totale collectie werd verder uitgebreid met een volledige kledinglijn gekoppeld aan zowel de home, away en third kits.

De omzet van de PSV FANstore en psvfanstore.nl hebben zich dit seizoen genormaliseerd ten opzichte van de voorgaande twee seizoenen waar er sprake was van zowel een Nike farewell kit als een Philips heritage kit. In seizoen 2016-2017 was geen sprake van een kampioenscollectie wat voorgaande twee seizoen wel het geval was en in die seizoenen een positieve omzetbijdrage leverden.

De omzet van de PSV groothandelsactiviteiten heeft een mooie groei doorgemaakt door de populariteit van het merk PSV onder externe retailers. Met name de spaar-actie die in de regio Eindhoven is opgezet met Jumbo Supermarkten heeft een positieve bijdrage geleverd.

WEDSTRIJDEN

De wedstrijdorganisatie behelst onder meer de uitvoering van UEFA/KNVB-reglementen, echter ook bestaat aandacht voor informatieverstrekking aan en klankborden met supporters, innovatief omgaan met nieuwe (veld- en andere facilitaire) technie¬ken en het up-to-date houden van diverse voorzieningen.

Zo heeft PSV als eerste club in Nederland de sfeer-tribunes uitgerust met stoelen in het kader van safe standing. In samenspraak met VDL is gekomen tot een innovatieve maatwerk oplossing ter bevordering van de beleving én de veiligheid op deze tribunes.

Het totaal aantal toeschouwers in de 22 thuisduels van het seizoen 2016-2017 bedroeg circa 725.000. Dit betekent een vermindering ten opzichte van het seizoen 2015-2016 waarin 25 thuiswedstrijden circa 795.000 toeschouwers trokken. Het spelen van drie thuiswedstrijden minder is de voornaamste oorzaak van de daling. De thuiswedstrijden zijn mede begeleid door in totaal ruim 9.600 inzetten van vrijwilligers, merendeel stewards, en EHBO-ers en brandwachten.

In het kader van verdere optimalisering van de band met onze fans is vermeldenswaardig de aanstelling van een fulltime supporterscoördinator, de oprichting van de klankbordgroep (afvaardiging van alle supporters-geledingen) en de start van het FANservice-team, een groep vrijwilligers die op wedstrijddagen de bezoekers buiten de poorten van het stadion voorzien van de nodige informatie met betrekking tot het bezoeken van de wedstrijd.

PHILIPS STADION

VEILIGHEID

Het Philips Stadion en de PSV organisatie hebben een goede naam in Nederland en Europa en wij worden regelmatig om advies gevraagd door clubs en voetbalbonden aangaande onze voorzieningen en inzichten. Ook wordt nog immer (ook door externe partijen) een beroep gedaan op de operationele organisatie (facilitair, veiligheid en servicegerichtheid) van PSV c.q. het Philips Stadion.

Met de actualiteit van nu zal de focus gericht moeten blijven op de veiligheid van het Philips Stadion en de directe omgeving. Samen met de lokale ketenpartners zullen daarin dan ook nadere afspraken gemaakt moeten worden om dit verder in concrete maatregelen uit te werken. Leidraad blijft dat voetbal toegankelijk en gastvrij moet blijven!

EVENEMENTEN

Philips Stadion Events heeft in seizoen 2016-2017 1462 partijen verzorgd buiten de wedstrijden om. Een tweetal grotere activiteiten waren de jaarlijkse kick-off van Axians met 500 gasten en het kerstdiner van ASML met 700 personen. Op het veld vonden dit seizoen dertien projecten plaats, met als hoogtepunt het PSV Business-voetbaltoernooi met 261 deelnemers. Het Philips Stadion is ook in seizoen 2016-2017 het decor geweest van verschillende congressen. Sports and Technology, Peijnenburg Techniek en het KIZOMBA Salsa-congres zijn enkele voorbeelden daarvan. Daarnaast is Philips Stadion Events in 2016-2017 succesvol gestart met een kerstbrunch op eerste en tweede kerstdag, welke komend seizoen wordt herhaald.

Afgelopen seizoen vond ook de twaalfde editie van 'Groots met een zachte G' plaats. Er waren in juni vier reguliere concerten, en een vijfde concert dat was afgekocht door Sligro. Door deze twaalfde editie passeerde Guus Meeuwis de magische grens van vijftig stadionconcerten, een prestatie die nooit eerder door een Nederlandse artiest is neergezet. De eerste drie concerten in 2018 zijn al bijna uitverkocht. PSV hoopt dat Guus Meeuwis nog vele jaren zal optreden in het Philips Stadion.

De KNVB streek met Oranje dit seizoen eenmaal neer in het Philips Stadion. Op 1 september speelde het Nederlandse elftal een oefenduel tegen Griekenland. De wedstrijd was een belangrijke testwedstrijd voordat de WK-kwalificatie voor het WK 2018 in Rusland écht los ging barsten. Voor het Philips Stadion was het lang geleden dat er een interland was gespeeld. De laatste interland in het Philips Stadion speelde Oranje op 2 september 2011. Tegen San Marino won de ploeg van toenmalig bondscoach Bert van Marwijk met 11-0. Dat is nog altijd een recordzege voor het Nederlands elftal. Hopelijk worden er in de toekomst nog veel interlands gespeeld in het – volgens Oranje-supporters - meest sfeervolle stadion van Nederland.

INVESTERINGEN

In seizoen 2016-2017 is er op verschillende manieren geïnvesteerd in het Philips Stadion. Aan het begin van het seizoen is aan de Oostzijde – in samenwerking met VDL – een safe standing tribune gerealiseerd. Ten behoeve van onze fanatieke aanhang zijn nieuwe en veilige klapstoelen geplaatst die de letters Oost vormen. In seizoen 2017-2018 worden de overige stoelen (met uitgang van de zakelijke ruimtes) vervangen.

Aan de Westzijde van het Philips Stadion is geïnvesteerd in de realisatie van het office-rent concept Kick Offices. Kick Offices biedt negentig full-service werkplekken in het Philips Stadion, die op maandbasis (of langer) gehuurd kunnen worden. Personal Trainingsstudio 2Crea8 is sinds seizoen 2016-2017 te vinden in een ruimte aan de Noordzijde van het Philips Stadion.

Ten behoeve van de supportersruimtes is op de Coen Dillen Promenade en de vijfde etage aan de Zuidzijde een begin gemaakt met het verbeteren van de infrastructuur en de uitstraling. Deze projecten worden afgerond in het nieuwe seizoen. Teven is ook begonnen met de aanleg van het cashless betalen-systeem, een project dat ook volgend seizoen wordt afgerond.

Op De Herdgang hebben we aan de profzijde ruim 20 meter extra high end fitness ruimte aangebouwd en zijn extra kantoren gerealiseerd.

PHILIPS STADION

PSV FOUNDATION

Al jaren organiseert PSV haar maatschappelijk activiteiten onder de naam PSV in the community. Vanaf 1 januari 2017 is er voor deze maatschappelijke activiteiten een aparte stichting opgericht onder de naam PSV Foundation. Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door politicus en voormalig burgermeester van Eindhoven Rob van Gijzel, sportmarketeer Bob van Oosterhout en algemeen directeur Toon Gerbrands. De stichting heeft als doel een positieve bijdrage te leveren aan de hedendaagse maatschappij door middel van het uitvoeren en ondersteunen van maatschappelijke projecten in de regio Eindhoven teneinde de leefsituatie van individuele personen, groepen of wijken te verbeteren. Op een hartelijke, betrokken en oprechte manier wil de PSV Foundation verbondenheid stimuleren, voetbal- en levensvaardigheden positief beïnvloeden en een gevoel van trots creëren. We zien maatschappelijke betrokkenheid als een natuurlijk onderdeel van ons handelen, vooral in de nabije omgeving. Het zit in ons hart, evenals voetbal.

De Stichting tracht haar doel te bereiken door:

1. Maatschappelijke activiteiten te organiseren die gericht zijn op het positief beïnvloeden van het welzijn van mensen in de breedste zin van het woord;
2. Het doorbreken van barrières waardoor individuen en groepen kunnen deelnemen aan activiteiten en mogelijkheden bieden die gericht zijn op het verbeteren van het fysieke en geestelijke welzijn;
3. Het stimuleren van een actieve en gezonde lifestyle door het creëren van projecten die gericht zijn op het aanleren van vaardigheden en het verbeteren van de gezondheid;

De ambitie van de PSV Foundation is om op maatschappelijk vlak 'de ideale voorzet voor iedereen' te geven, dé verschilmaker te zijn in de regio Eindhoven en niet alleen kampioen te worden op het veld, maar ook daarbuiten. Daarnaast wil de PSV Foundation dé katalysator zijn voor organisaties in de regio Eindhoven die een maatschappelijk doel nastreven.

INNOVATIE

PSV heeft de kernwaarde 'innovatief ondernemerschap' hoog in het vaandel staan. Het is dan ook niet verwonderlijk dat innovatie ook daadwerkelijk een belangrijke plaats inneemt, ook met betrekking tot de concrete praktijk rondom de trainingen en wedstrijden van de a-selectie en de PSV Jeugdopleiding.

Om een en ander in goede banen te leiden heeft PSV sinds ruim twee jaar een innovatiecommissie in het leven geroepen, waarin diverse geledingen van de club zijn vertegenwoordigd (directie, voetbaltechnisch, medisch, fysiek en mentaal). Het meest in het oog springend zijn de vorderingen die zijn gemaakt op het gebied van 'het volgen van spelers tijdens trainingen en wedstrijden'. In toenemende mate wordt hiervan gebruik gemaakt bij zowel de jeugdopleiding als bij het eerste elftal. Zowel fysieke als tactische informatie kan met zeer geavanceerde apparatuur worden vergaard, zodat dit weer gebruikt kan worden om het trainings- en begeleidingsproces rondom teams en individuele spelers te verbeteren.

Daarnaast zijn er stappen gemaakt op het gebied van het optimaliseren van de cognitieve detectie en training. Het internationale project Intelligym, gericht op cognitieve training van jeugdspelers is met behulp van PSV verder ontwikkeld en onderzocht. Dit heeft er toe geleid dat de komende drie jaar verder gewerkt zal worden met deze methode. Bovendien heeft het geresulteerd in een bijzonder interview en publicatie in de New York Times.

Samen met de TU/e (industrial design) is een begin gemaakt met de ontwikkeling van een zogenaamde mindroom, in eerste instantie gericht op het leren reguleren van (teveel) spanning.

PHILIPS STADION

Tot slot is er onder andere een begin gemaakt met een zeer innovatief concept omtrent voeding voor topvoetballers (samen met Jumbo) en is er in de nieuwe krachttrainingsruimte bij het eerste elftal een unieke sensorfolie onder de kunstgrasstrook aangebracht, zodat er direct metingen aan spelers kunnen worden verricht via het contact met de vloer.

Sportwetenschappers van PSV werden veelvuldig gevraagd om te spreken over hun bevindingen. Collega's gaven lezingen in onder andere Barcelona en Seattle en publiceerden in diverse vakbladen en wetenschappelijke magazines.

GECONSOLIDEERDE BALANS (VOOR VERWERKING VAN DE VOORGESTELDE RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2017		30 juni 2016
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Vergoedingssommen (1)		26.068		33.541
Materiële vaste activa (2)				
Gebouwen en terreinen	35.531		36.605	
Inrichting en installaties	6.293		6.432	
Overige bedrijfsmiddelen	352		1.590	
In uitvoering	2.234		889	
		44.410		45.516
Financiële vaste activa				
Deelnemingen (3)	14		14	
Leningen en overige langlopende vorderingen (4)	1.504		7.208	
		1.518		7.222
Totaal vaste activa		**71.996**		**86.279**
Vlottende activa				
Voorraden (5)		1.658		1.018
Vorderingen				
Debiteuren (6)	10.568		23.670	
Latente belastingvorderingen (7)	343		179	
Participanten	2.739		0	
Overige vorderingen	7.341		3.510	
Overlopende activa (8)	1.490		826	
		22.481		28.185
Liquide middelen (9)		19.908		22.529
Totaal vlottende activa		**44.047**		**51.732**
Totaal activa		**116.043**		**138.011**

PASSIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2017		30 juni 2016
Groepsvermogen (10)		33.637		31.431
Voorzieningen (11)		8.241		6.108
Langlopende schulden				
Achtergestelde leningen (12)	33.720		34.887	
Overige schulden (13)	9.361		13.113	
		43.081		48.000
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichting langlopende schulden (14)	2.659		10.494	
Crediteuren	6.944		10.305	
Participanten	145		190	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.343		2.910	
Pensioenen	24		71	
Overige schulden (15)	5.784		24.383	
Overlopende passiva (16)	13.185		4.119	
		31.084		52.472
Totaal passiva		**116.043**		**138.011**

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(Bedragen in EUR x 1.000)		2016-2017		2015-2016
Netto-omzet (17)		**85.881**		**95.261**
Kostprijs van de omzet	4.542		4.312	
Lonen, salarissen en sociale lasten (18)	37.538		45.891	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	5.336		5.416	
Overige bedrijfskosten (19)	27.329		26.717	
Som der bedrijfslasten		74.745		82.336
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen		**11.136**		**12.925**
Vergoedingssommen	8.674		17.640	
Afschrijving op vergoedingssommen	-14.480		-17.281	
Bijzondere waardeverminderingen	-1.113		-3.942	
Resultaat vergoedingssommen		-6.919		-3.583
Bedrijfsresultaat		**4.217**		**9.342**
Renteresultaat (20)		-1.247		-3.575
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		**2.970**		**5.767**
Belastingen (21)		-764		-1.428
Resultaat na belastingen		**2.206**		**4.339**

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

(Bedragen in EUR x 1.000)		2016-2107		2015-2016
Resultaat na belastingen		2.206		4.339
Boekwinst vergoedingssommen	-8.674		-17.640	
Afschrijving op immateriële vaste activa	14.480		17.281	
Bijzondere waardevermindering immateriële vaste activa	1.113		3.942	
Afschrijving op materiële vaste activa	5.336		5.416	
Renteresultaat	1.247		3.575	
Belastinglast	764		1.428	
Aanpassing tot kasstroom uit operationele activiteiten		14.266		14.002
Mutatie werkkapitaal:				
Voorraden	-640		-206	
Vorderingen	-7.309		-2.010	
Kortlopende schulden exclusief aflossingsverplichting langlopende schulden	-2.250		-280	
Toename werkkapitaal		-10.199		-2.496
Betaalde interest		-2.017		-1.318
Ontvangen interest		143		281
Toename in overige voorzieningen		1.205		23
Kasstroom uit operationele activiteiten		**5.604**		**14.831**
Uitgaven inzake vergoedingssommen		-24.037		-33.352
Investering in materiële vaste activa		-5.210		-3.423
Ontvangsten uit vergoedingssommen		27.092		15.306
Mutatie langlopende vorderingen inzake vergoedingssommen		2.017		5.816
Opbrengst verkoop overige materiële vaste activa		980		460
Mutatie overige financiële vaste activa		3.687		1.025
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**4.529**		**-14.168**
Aflossing langlopende schulden		-11.980		-7.900
Opname nieuwe financiering		0		10.500
Mutaties overige langlopende schulden		-774		-2.356
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-12.754**		**244**
Toe-/afname geldmiddelen		**-2.621**		**907**
Mutatie overzicht geldmiddelen				
Geldmiddelen openingsbalans		22.529		21.622
Toe-/afname geldmiddelen		-2.621		907
Geldmiddelen eindbalans		**19.908**		**22.529**

Het geconsolideerd kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

ALGEMEEN

RELATIE MET MOEDERMAATSCHAPPIJ EN VOORNAAMSTE ACTIVITEITEN

De onderneming, gevestigd te Eindhoven, is een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen worden gehouden door de Stichting PSV Voetbal en de Eindhovense Voetbalvereniging PSV.

De voornaamste activiteiten van PSV N.V. bestaan uit betaald voetbalactiviteiten en de daarmee samenhangende commerciële en overige activiteiten.

TOEGEPASTE STANDAARDEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

TOEPASSING VAN ARTIKEL 402 BOEK 2 BW

De financiële gegevens van de onderneming zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Derhalve vermeldt de enkelvoudige winst-en verliesrekening conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

CONTINUÏTEIT

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Deze veronderstelling van continuïteit is gebaseerd op de cashflow prognose voor het seizoen 2017-2018 welke een voldoende saldo liquide middelen ter vrije beschikking van de onderneming aantoont.

KNVB LICENTIE

Bij de structuurwijziging per 1 juli 1999 is met het Bestuur Betaald Voetbal van de KNVB overeengekomen dat de Eindhovense Voetbalvereniging PSV al haar voetbalactiviteiten overdraagt aan PSV N.V., met uitzondering van de KNVB licentie en de amateursector. PSV N.V. stelt de benodigde middelen ter beschikking aan de Eindhovense Voetbalvereniging PSV.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De cijfers over 2015-2016 zijn daar waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016-2017 mogelijk te maken.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de winst-en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de lijst van deelnemingen bij de toelichting op de enkelvoudige balans.

GRONDSLAGEN VOOR DE OMREKENING VAN VREEMDE VALUTA

TRANSACTIES IN VREEMDE VALUTA

Transacties luidend in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende

valutakoersverschillen worden als last in de winst- en verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de onderneming gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

VORDERINGEN

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

OVERIGE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

VERGOEDINGSSOMMEN

Vergoedingssommen, hand- en tekengelden en advies- en bemiddelingskosten inzake spelers, waarmede een bindende overeenkomst is aangegaan worden geactiveerd als betaalde vergoedingssommen tot ten hoogste de aan derden gedane uitgaven verminderd met lineaire afschrijvingen over de contractperiode. In geval van blijvende waardevermindering vindt waardering tegen deze lagere waarde plaats. Bij tussentijdse verlenging van spelerscontracten vindt afschrijving van de nog aanwezige boekwaarde plaats gedurende de resterende looptijd.

RECHTEN

Logo, merknaam, portretrechten en televisierechten worden op nihil gewaardeerd.

MATERIËLE VASTE ACTIVA

STADION EN OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen: 15 tot 30 jaar;
- Inrichting en installaties: 5 tot 15 jaar;
- Overige bedrijfsmiddelen: 3 tot 5 jaar.

De materiële vaste activa waarvan de vennootschap en haar groepsmaatschappijen, krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het hoofd ‘Financiële instrumenten’.

TERUGNAME BIJZONDERE WAARDEVERMINDERINGEN

Indien er indicaties zijn die ertoe leiden dat een in een eerdere periode in aanmerking genomen bijzonder waardeverminderingsverlies niet langer bestaat of verminderd is, wordt een dergelijk bijzonder waardeverminderingsverlies uitsluitend teruggenomen als er sprake is van een schattingswijziging bij de bepaling van de realiseerbare waarde.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzonder waardeverminderingsverlies was opgenomen.

VOORRADEN

Voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs met toepassing van het fifo-stelsel. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

VORDERINGEN

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi welke voor zover niet anders vermeld ter vrije beschikking staan van de vennootschap. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

EIGEN VERMOGEN

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:
- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt eveneens een voorziening gevormd, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

KORTLOPENDE SCHULDEN

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd 'Financiële instrumenten'.

OPBRENGSTVERANTWOORDING

Hieronder wordt onder andere begrepen de opbrengsten uit hoofde van recettes, Seizoen Club Cards, premies Europees voetbal, sponsorbijdragen, televisierechten, merchandising en de exploitatieopbrengsten inzake het stadion. De netto-omzet omvat de genoemde opbrengsten onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen.

KOSTPRIJS VAN OMZET

Kostprijs van de omzet betreft de kostprijs van de verkochte PSV merchandise-artikelen en kostprijs van de stadionexploitatie. Deze kosten zijn opgenomen tegen historische kosten.

AANDEEL IN RESULTAAT VAN ONDERNEMINGEN WAARIN WORDT DEELGENOMEN

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

PENSIOENEN

In beginsel vallen alle Nederlandse contractspelers die zijn verbonden aan een Nederlandse Betaald Voetbal Organisatie (BVO) onder de pensioenregeling van de Stichting Contractspelersfonds KNVB (CFK). Deze regeling is vastgelegd in de CAO Betaald Voetbal en verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. De regeling voorziet in een ouderdomspensioen (kapitaal bij leven) en voor de actieve deelnemer in een nabestaanden- en wezenpensioen.

De pensioenen van de trainers, coaches en overig personeel zijn ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij. De collectieve pensioenregeling voor de trainers en coaches streeft naar een ouderdomspensioen (kapitaal bij leven) en voor de actieve deelnemer een nabestaanden- en wezenpensioen. De collectieve pensioenregeling voor het overig personeel is een uitkeringsovereenkomst op basis van het gemiddelde salaris en resulteert in een gegarandeerde aanspraak op de pensioenrichtleeftijd. Voor actieve deelnemers is een (tijdelijk) nabestaandenpensioen verzekerd.

Deze regelingen worden gekwalificeerd als toegezegde-bijdrageregelingen. Bij toegezegde-bijdrageregelingen betaalt PSV vaste bijdragen aan pensioenverzekeraars en -fondsen en heeft PSV geen verdere betalingsverplichtingen dan deze vaste bijdragen. De bijdragen worden als kostenpost opgenomen in de periode waar de bijdragen aan toe te 16 rekenen zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

VERGOEDINGSSOMMEN

Dit betreft de opbrengst uit hoofde van ontvangen vergoedingssommen bij vertrek van spelers onder aftrek van de restant boekwaarde van in het verleden betaalde vergoedingssommen. Tevens zijn hier de opbrengsten uit hoofde van verhuur van spelers en opleidingsvergoedingen inbegrepen.

AFSCHRIJVING OP (IM)MATERIËLE VASTE ACTIVA

Op investeringen wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Boekresultaten immateriële vaste activa worden verantwoord als vergoedingssommen. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

BELASTINGEN

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten.

Er wordt uitsluitend een latente belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekeningskoersen voor de betreffende periodes.

In het kasstroomoverzicht worden enkel de werkelijke kasstromen in het boekjaar uit hoofde van operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten opgenomen. Door uitgestelde ontvangsten en betalingen in verband met deze activiteiten sluiten de hiervoor in het kasstroomoverzicht opgenomen mutaties niet rechtstreeks aan op de mutaties in de daarmee samenhangende posten in de balans.

BEPALING REËLE WAARDE

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening van de groep vereisen de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Ten behoeve van waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

(BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	2016-2017	2015-2016
Vergoedingssommen (1)		
Beginsaldo:		
Aanschafwaarde	64.953	46.319
Afschrijvingen	-31.412	-23.236
Boekwaarde per 1 juli	33.541	23.083
Mutaties in de boekwaarde:		
Investeringen	13.361	37.484
Afschrijvingen	-14.480	-17.281
Bijzondere waardeverminderingen	-1.113	-3.942
Desinvesteringen	-5.241	-5.803
Totaal van de mutaties	-7.473	10.458
Eindsaldo:		
Aanschafwaarde	58.076	64.953
Afschrijvingen	-32.008	-31.412
Boekwaarde per 30 juni	**26.068**	**33.541**

De afschrijvingen vinden lineair plaats over de looptijd van de contracten, in het algemeen varieert de looptijd van de contracten tussen de 1 en 5 jaar.

In een aantal gevallen zijn voor onvoorziene waardeverminderingen uit hoofde van permanente arbeidsongeschiktheid verzekeringspolissen afgesloten.

De post bijzondere waardeverminderingen betreft de daling van de realiseerbare waarde onder de boekwaarde van spelers als gevolg van een daling van de verwachte transfersommen onder de boekwaarde.

MATERIËLE VASTE ACTIVA (2)

	Gebouwen/ terreinen	Inrichting/ installaties	Overige bedrijfsm.	In uitvoering	2016-2017 totaal	2015-2016 totaal
Beginsaldo:						
Aanschafwaarde	103.417	20.374	3.843	889	128.523	125.942
Afschrijvingen	-66.812	-13.942	-2.253	0	-83.007	-77.973
Boekwaarde per 1 juli	36.605	6.432	1.590	889	45.516	47.969
Mutaties in de boekwaarde:						
Investeringen	1.714	1.080	182	2.234	5.210	3.423
Afschrijvingen	-3.677	-1.219	-440	0	-5.336	-5.416
Desinvesteringen	0	0	-980	0	-980	-460
Overboekingen	889	0	0	-889	0	0
Totaal van de mutaties	-1.074	-139	-1.238	1.345	-1.106	-2.453
Eindsaldo:						
Aanschafwaarde	105.837	19.761	2.712	2.234	130.544	128.523
Afschrijvingen	-70.306	-13.468	-2.360	0	-86.134	-83.007
Boekwaarde per 30 juni	**35.531**	**6.293**	**352**	**2.234**	**44.410**	**45.516**

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen (3)

De totale boekwaarde van de niet-geconsolideerde deelnemingen kan als volgt worden samengevat:

	30 juni 2017	30 juni 2016
Eredivisie NV	14	14
	14	**14**

Een uitgebreide specificatie van deelnemingen is opgenomen in de toelichting bij de enkelvoudige balans van PSV N.V.

LENINGEN EN OVERIGE LANGLOPENDE VORDERINGEN (4)

	Leningen	Langdurig geblokkeerde liquide midd.	Overige langlopende vorderingen	Totaal
Stand per 1 juli	215	4.000	2.993	7.208
Verstrekkingen	371	0	976	1.347
Aflossingen	-58	-4.000	-2.993	-7.051
Stand per 30 juni	**528**	**0**	**976**	**1.504**

De post langdurig geblokkeerde liquide middelen betrof een depotstorting op een derdenrekening bij de notaris, voortvloeiende uit de overeenkomst met de Gemeente Eindhoven inzake de grondverkoop. Het depot werd aangehouden tot meerdere zekerheid voor de Gemeente Eindhoven inzake de verplichtingen van PSV jegens de Gemeente. Ingaande juli 2016 zou in vijf jaarlijks gelijke termijnen van EUR 1 miljoen, dit bedrag uitgekeerd worden ten gunste van PSV onder bepaalde beschreven voorwaarden. Het resterende saldo van EUR 4 miljoen is in april 2017 geheel afgelost na de uitspraak van de Europese Commissie dat er geen sprake was van ongeoorloofde staatssteun ten aanzien van de grondverkoop. Het depotbedrag van EUR 5 miljoen was rentedragend en de interest kwam ten gunste van PSV, de overige langlopende vorderingen zijn niet rentedragend.

Het bedrag van EUR 976.000 onder 'Overige langlopende vorderingen' betreft vorderingen uit hoofde van spelerstransfers.

VOORRADEN (5)

	30 juni 2017	30 juni 2016
Handelsgoederen		
Merchandising	1.658	1.018
	1.658	**1.018**

VORDERINGEN

	30 juni 2017	30 juni 2016
Debiteuren (6)		
Debiteuren inzake vergoedingssommen	7.198	20.375
Overige debiteuren	3.734	3.905
Voorziening debiteuren	-364	-610
	10.568	**23.670**

Alle vorderingen opgenomen onder de post debiteuren zijn aan te merken als kortlopend. Het verloop van de voorziening debiteuren is als volgt:

	2016-2017	2015-2016
Saldo per 1 juli	610	566
Toevoegingen	215	356
Vrijval	-172	-134
Onttrekkingen	-289	-178
Saldo per 30 juni	**364**	**610**

LATENTE BELASTINGVORDERINGEN (7)

	30 juni 2017	30 juni 2016
Beginbalans per 1 juli	179	994
Toevoegingen	164	0
Onttrekkingen	0	-815
	343	**179**

De post betreft een latente belastingvordering uit hoofde van voorwaartse verliescompensatie en heeft voor het gehele bedrag een looptijd korter dan een jaar. Deze post moet worden gezien in samenhang met de post latente belastingverplichtingen ten bedrage van EUR 5,2 miljoen.

OVERLOPENDE ACTIVA (8)

	30 juni 2017	30 juni 2016
Overlopende activa	1.490	826
	1.490	**826**

De overlopende activa betreft voor EUR 0,4 miljoen een vooruitbetaling inzake een transfer.

Liquide middelen (9)

Het saldo liquide middelen op 30 juni 2017 ten bedrage van EUR 19,9 miljoen (per 30 juni 2016: EUR 22,5 miljoen) staat volledig ter vrije beschikking van de onderneming.

Groepsvermogen (10)

Voor een nadere specificatie van het groepsvermogen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans.

VOORZIENINGEN (11)

	Latente belastingverplichtingen	Groot onderhoud	Overige	2016-2017 totaal	2015-2016 totaal
Beginbalans per 1 juli	4.290	1.818	0	6.108	5.472
Toevoegingen	928	778	1.240	2.946	1.391
Onttrekkingen	0	-813	0	-813	-755
Eindbalans per 30 juni	**5.218**	**1.783**	**1.240**	**8.241**	**6.108**

De latente belastingverplichtingen hebben betrekking op verschillen tussen de bedrijfseconomische waardering en fiscale waardering van balansposten en zijn vrijwel geheel als langlopend te beschouwen.

De voorziening groot onderhoud betreft het onderhoud aan het Philips Stadion en trainingscomplex De Herdgang. Hiervoor is een onderhoudsplan opgesteld met een looptijd tot 2022.

De overige voorzieningen van EUR 1,2 miljoen zijn gevormd om toekomstige risico's, waarvan de uitstroom van middelen waarschijnlijk is, af te dekken. Naar verwachting heeft (het merendeel van) dit bedrag een looptijd langer dan 1 jaar.

LANGLOPENDE SCHULDEN

ACHTERGESTELDE LENINGEN (12)

	Nominaal bedrag bij aanvang	Gemiddelde rente in % 2016-2017	Gemiddelde rente in % 2015-2016	Rente vast tot	Aflossings-verplichtingen na 5 jaar	Aflossings-verplichtingen van 1-5 jaar	Boekwaarde 30 juni 2017	Boekwaarde 30 juni 2016
PSV Partnerfonds	30.000	1,5	0	-	30.000	0	30.000	30.000
Achtergestelde leningen A	14.909	5,0	5,0	2021	0	3.220	3.220	4.387
Achtergestelde leningen B	8.000	0,0	2,2	-	0	500	500	500
	52.909				**30.000**	**3.720**	**33.720**	**34.887**

PSV Partnerfonds; met een vijftal partijen zijn achtergestelde leningen aangegaan tegen gelijke voorwaarden, vastgelegd in een mantelovereenkomst. Deze middelen dienen voor zowel belangrijke vastgoed investeringen als ook ter versterking van het 'garantievermogen'. Uiterlijk 2032 dienen de betreffende leningen afgelost te zijn. De eerste 10 jaar zijn aflossingsvrij. Er wordt een rentepercentage van 1,5 % vergoed.

Onder de 'achtergestelde leningen A' is een vijftal leningen opgenomen met een resterende looptijd van 3 jaar. Deze leningen dienen ultimo 2020 te worden afgelost. Samen vertegenwoordigen deze leningen een nominaal bedrag van EUR 14,9 miljoen. Over dit vijftal leningen is een rentepercentage van 5% vergoed, aflossing vindt hier op basis van annuïteiten plaats.

'Achtergestelde leningen B' betreft een zestal leningen met een resterende looptijd van 2 jaar. Deze leningen dienen ultimo 2019 te worden afgelost. Samen vertegenwoordigen deze leningen een nominaal bedrag van EUR 8 miljoen. Over deze leningen is een rentepercentage verschuldigd van 12-maands euribor met een opslag van 2%. Aflossing zou plaatsvinden in vier gelijke jaarlijkse termijnen, voor het eerst per 30 juni 2016. Met vier leningverstrekkers is overeengekomen de betreffende leningen vervroegd af te lossen, dit is in juli 2016 geëffectueerd. Met één leningverstrekker is overeengekomen de looptijd te verlengen en dient uiterlijk 2024 te zijn afgelost tegen 0% rente. Met een andere leningverstrekker is een nieuwe lening in het PSV Partnerfonds overeengekomen, tegen aflossing van de lening 'B'.

Alle achtergestelde leningen zijn van gelijke rangorde en zijn voor de totaliteit achtergesteld bij alle overige lang- en kortlopende schulden van PSV N.V.

OVERIGE SCHULDEN (13)

	Nominaal bedrag bij aanvang	Gemiddelde rente in % 2016-2017	Gemiddelde rente in % 2015-2016	Rente vast tot	Aflossingsverplichtingen na 5 jaar	Aflossingsverplichtingen van 1-5 jaar	Boekwaarde 30 juni 2017	Boekwaarde 30 juni 2016
a) derden kredietverstrekkers	24.617	4,0	3,4	2017-2020	0	5.421	5.421	8.400
b) schulden uit hoofde van transfers		-	-	-	0	3.940	3.940	4.415
c) schulden overige leveranciers		-	-	-	0	0	0	298
	24.617				**0**	**9.361**	**9.361**	**13.113**

	Looptijd leningen	**Verstrekte zekerheden**
a) derden kredietverstrekkers	1995/2020	Recht van eerste hypotheek op een gedeelte van het erfpachtsrecht dat betrekking heeft op het Philips Stadion. Dit recht is verstrekt voor een bedrag van EUR 30 miljoen.
b) schulden uit hoofde van transfers	n.b.	Geen zekerheden verstrekt.
c) schulden overige leveranciers	n.b.	Geen zekerheden verstrekt.

Onder schulden uit hoofde van transfers (b) zijn voor een bedrag van EUR 3,9 miljoen voorwaardelijke verplichtingen opgenomen voor zover PSV het aannemelijk acht dat de condities die aan deze verplichtigen zijn verbonden gerealiseerd gaan worden.

KORTLOPENDE SCHULDEN

Aflossingsverplichting langlopende schulden (14)
Betreft het kortlopende gedeelte op de aflossingsverplichting van langlopende schulden.

	30 juni 2017	30 juni 2016
Achtergestelde leningen	1.169	4.491
Overige langlopende schulden	1.490	6.003
	2.659	**10.494**

Kredietfaciliteiten
Het totaal van de aan PSV N.V. door de Rabobank in rekening-courant verstrekte kredietfaciliteiten bedraagt EUR 0,5 miljoen.

OVERIGE SCHULDEN (15)

	30 juni 2017	30 juni 2016
Nog te betalen bedragen uit hoofde van transfers	2.389	13.065
Overige schulden	3.395	11.318
	5.784	**24.383**

OVERLOPENDE PASSIVA (16)

	30 juni 2017	30 juni 2016
Vooruitontvangen inkomsten	12.418	4.090
Overige overlopende passiva	767	29
	13.185	**4.119**

De vooruitontvangen inkomsten bestaan voor EUR 8,5 miljoen uit ontvangen betalingen voor Seizoen Club Cards voor het nieuwe seizoen (per 30 juni 2016: EUR 1,4 miljoen). Tevens is voor een totaal van EUR 3,9 miljoen vooruitontvangen met betrekking tot sponsoring, business club en stadionexploitatie (per 30 juni 2016: EUR 2,7 miljoen).

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

PSV is een leaseverplichting aangegaan met betrekking tot het wagenpark voor personeelsleden met een resterende looptijd tot 3 jaar en een afnameverplichting van een minimum aantal auto's. De totale lease-verplichting per 30 juni 2017 bedraagt circa EUR 1,1 miljoen (per 30 juni 2016: EUR 2,1 miljoen), waarvan EUR 0,9 miljoen binnen 1 jaar en EUR 0,2 miljoen tussen 1 en 5 jaar.

In het seizoen 2016-2017 is een leaseovereenkomst gesloten voor de LED-boarding in het Philips Stadion met een looptijd tot het einde van het seizoen 2021-2022. De totale leaseverplichting per 30 juni 2017 bedraagt EUR 768.000, waarvan komend boekjaar EUR 153.600 ten laste van het resultaat wordt gebracht.

PSV heeft met spelers, clubs en makelaars voor-waardelijke afspraken gemaakt aangaande een aandeel in de transfersom na doorverkoop van betreffende speler.

Per 30 juni 2017 heeft PSV niet uit de balans blijkende investeringsverplichtingen in vergoedingssommen en materiële vaste activa voor een bedrag van EUR 19,5 miljoen. Tevens is er voor EUR 0,3 miljoen een ver-plichting aangegaan met betrekking tot een transfer per 1 juli 2017.

Met de Gemeente Eindhoven is een erfpachts-overeenkomst gesloten met betrekking tot de grond onder het Philips Stadion en trainingscomplex De Herdgang. De jaarlijkse canon bedraagt EUR 2,2 miljoen. Tevens is er met de Gemeente Eindhoven een overeenkomst gesloten voor de huur van een parkeerterrein gelegen naast het Philips Stadion. De jaarlijkse huurlast bedraagt EUR 0,3 miljoen. Beide overeenkomsten zijn aangevangen per 15 juli 2011 en hebben een looptijd van 40 jaar.
Tot zekerheid voor de nakoming door PSV van de verplichting tot betaling van de erfpachtcanon aan de Gemeente Eindhoven, is door PSV aan de Gemeente een pandrecht verstrekt gedurende de periode 1 maart - 15 juli van ieder jaar ter grootte van de canon op een bepaalde bankrekening waarop de opbrengsten uit Seizoen Club Cards worden geïncasseerd.

PSV huurt gedurende de periode 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2034 600 parkeerplaatsen in de naast het Philips Stadion gelegen parkeergarage voor een huurprijs inclusief servicekosten van EUR 0,7 miljoen per jaar.

OVERIGE INFORMATIE

Financiële instrumenten en risicobeheer

Liquiditeitsrisico

PSV streeft ernaar om flexibiliteit in de financiering te waarborgen door een voldoende groot deel van de geldmiddelen uit te zetten zonder beperkende voorwaarden aan de opeisbaarheid. Hiertoe worden de verwachte kasstromen van het eerstkomende jaar in gedetailleerde vorm beoordeeld. Het doel is te allen tijde voldoende liquiditeit ter beschikking te hebben om de liquiditeitsbehoefte in de eerstkomende jaren zeker te stellen. De onderneming maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en van hedge activiteiten. Voor een nader inzicht in specifieke elementen van het liquiditeitsrisico zoals de looptijden van de financiële verplichtingen en de niet uit de balans blijkende verplichtingen wordt verwezen naar de geconsolideerde balans en de toelichting daarop.

Kredietrisico

Het kredietrisico bestaat uit het verlies dat zou ontstaan indien op de verslagdatum tegenpartijen in gebreke zouden blijven hun contractuele verplichtingen na te komen. PSV loopt voornamelijk kredietrisico als gevolg van te vorderen transfersommen. Door de hoogte van individuele transfersommen kunnen in een aantal gevallen hoge debiteurenvorderingen ontstaan bij betaald voetbalorganisaties. Om dit risico te beperken worden in toenemende mate, met name in het buitenland, zekerheden gevraagd middels bankgaranties.
De betaald voetbalorganisaties zijn aangesloten bij de FIFA waar eventuele geschillen en/of claims aanhangig gemaakt kunnen worden.

Renterisico

PSV loopt geen substantiële renterisico's en voert om deze reden geen actief risicobeheer ten aanzien van renterisico's.

De geschatte marktwaarde van de overige financiële activa en passiva wijken niet materieel af van de boekwaarden welke gebaseerd zijn op de nominale waarde.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING

(BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

NETTO-OMZET (17)

	2016-2017	2015-2016
Wedstrijdopbrengsten		
Recettes competitie en KNVB beker	1.547	1.784
Recettes Europees voetbal	3.413	4.781
Seizoen Club Cards	9.131	8.765
Premies Europees voetbal	24.345	32.752
Overige wedstrijdopbrengsten	316	667
Subtotaal	**38.752**	**48.749**
Sponsoring	17.005	17.280
Merchandising	3.979	4.407
Media	8.786	8.375
Stadionexploitatie	14.216	13.211
Overige opbrengsten	3.143	3.239
	85.881	**95.261**

LONEN, SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN (18)

	2016-2017	2015-2016
Lonen en salarissen	35.096	43.557
Sociale lasten	1.713	1.527
Pensioenlasten	729	807
	37.538	**45.891**

AANTAL WERKNEMERS

	30 juni 2017	30 juni 2016
Aantal werknemers (op fulltime basis)	**224**	**215**

OVERIGE BEDRIJFSKOSTEN (19)

	2016-2017	2015-2016
Overige personeelskosten	2.478	2.648
Wedstrijdkosten	3.639	3.718
Huisvestingskosten	9.204	8.723
Beheerskosten	12.008	11.628
	27.329	**26.717**

De beheerskosten betreffen met name commerciële kosten (EUR 3,7 miljoen), reis-/verblijfskosten (EUR 2,9 miljoen) en kantoorkosten (EUR 2,3 miljoen).

RENTERESULTAAT (20)

	2016-2017	2015-2016
Rentebaten	143	281
Rentelasten	1.390	3.856
	-1.247	**-3.575**

De rentelasten in 2015-2016 betreft voor EUR 2,2 miljoen de contante waardecorrectie van een 2-tal achtergestelde renteloze leningen als gevolg van de vervroegde algehele aflossing per 30 juni 2016.

BELASTINGEN (21)

De verschillen tussen de verwachte belastinglast volgens het nominale tarief (25%) en de feitelijke belastinglast (25,7%) over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening kunnen als volgt worden samengevat:

	2016-2017	%	2015-2016	%
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	2.970		5.767	
Verwachte belasting op basis van nominaal tarief	-743	25%	-1.442	25%
Correctie voorgaande jaren	0		59	
Overige	-21		-45	
Feitelijke belastinglast	**-764**	25,7%	**-1.428**	24,8%
De componenten van deze belastinglast zijn:				
Acute belastingen	0		0	
Latente belastingen	-764		-1.428	
	-764		**-1.428**	

Inzake compensabele verliezen zijn in de balans latente belastingvorderingen opgenomen voor een bedrag van EUR 0,3 miljoen (per 30 juni 2016: EUR 0,2 miljoen).

ENKELVOUDIGE BALANS (VOOR VERWERKING VAN DE VOORGESTELDE RESULTAATBESTEMMING)

ACTIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2017		30 juni 2016
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
Vergoedingssommen		26.068		33.541
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	40		22	
Inrichting en installaties	199		233	
Overige bedrijfsmiddelen	352		1.590	
In uitvoering	267		0	
		858		1.845
Financiële vaste activa (1)				
Deelnemingen en groepsmaatschappijen	61.115		60.853	
Leningen en overige langlopende vorderingen	1.504		3.208	
		62.619		64.061
Totaal vaste activa		**89.545**		**99.447**
Vlottende activa				
Voorraden		1.658		1.018
Vorderingen				
Debiteuren	9.463		22.316	
Latente belastingvorderingen	343		179	
Participanten	2.739		0	
Overige vorderingen	7.120		1.421	
Overlopende activa	1.284		580	
		20.949		24.496
Liquide middelen		17.845		19.864
Totaal vlottende activa		**40.452**		**45.378**
Totaal activa		**129.997**		**144.825**

PASSIVA

(Bedragen in EUR x 1.000)		30 juni 2017		30 juni 2016
Eigen vermogen (2)				
Geplaatst kapitaal	100		100	
Agio	6.869		6.869	
Overige reserves	24.197		19.858	
Reserve u.h.v. certificaten	265		265	
Onverdeeld resultaat boekjaar	2.206		4.339	
		33.637		31.431
Voorzieningen				
Latente belastingverplichtingen	5.218		4.290	
Overige voorzieningen (3)	2.709		1.469	
		7.927		5.759
Langlopende schulden				
Achtergestelde leningen	33.720		34.887	
Overige schulden	9.361		12.815	
		43.081		47.702
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichting langlopende schulden	2.659		9.742	
Crediteuren	5.483		6.955	
Groepsmaatschappijen	17.979		13.188	
Participanten	145		190	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.903		2.606	
Pensioenen	24		71	
Overige schulden	4.768		23.480	
Overlopende passiva	12.391		3.701	
		45.352		59.933
Totaal passiva		**129.997**		**144.825**

ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

(Bedragen in EUR x 1.000)	2016-2017	2015-2016
Resultaat deelnemingen	262	1.057
Resultaat PSV N.V. na belastingen	1.944	3.282
Resultaat na belastingen	**2.206**	**4.339**

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE ENKELVOUDIGE JAARREKENING

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2016-2017 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst-en verliesrekening van de onderneming is gebruik gemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

De cijfers voor 2015-2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016-2017 mogelijk te maken.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en verliesrekening, met uitzondering van het volgende:

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

MEDISANA
4
Wiertz
MEDISANA
20
Wiertz

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

(BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

FINANCIËLE VASTE ACTIVA (1)

	Deel-nemingen	Groeps-maatschappijen	Leningen en overige langlopende vorderingen	2016-2017 totaal	2015-2016 totaal
Saldo per 1 juli	14	60.839	3.208	64.061	69.839
Mutaties in het boekjaar					
Aandeel in het resultaat	0	262	0	262	1.057
Verstrekkingen / toename	0	0	1.347	1.347	3.053
Aflossingen / afname	0	0	-3.051	-3.051	-9.808
Toevoeging voorziening oninbaarheid	0	0	0	0	-80
Saldo per 30 juni	**14**	**61.101**	**1.504**	**62.619**	**64.061**

LIJST VAN DE DEELNEMINGEN

	Percentage deelneming Groeps-maatschappijen	Percentage deelneming Overige deelnemingen	Bedrag 2016-2017	Bedrag 2015-2016
Geconsolideerd				
Imari BV, Eindhoven, NL	100		0	0
PSV Stadionexploitatie BV, Eindhoven, NL	100		61.101	60.839
Restaurant Avant-Garde BV, Eindhoven, NL	100		0	0
			61.101	60.839
Niet geconsolideerd				
Eredivisie NV, Zeist, NL		5,56	14	14
			61.115	**60.853**

De nettovermogenswaarde van Imari BV bedraagt per 30 juni 2017 negatief EUR 264.000 (per 30 juni 2016: negatief EUR 264.000) en voor Restaurant Avant-Garde BV negatief EUR 1.205.000 (per 30 juni 2016: negatief EUR 1.205.000).
De activiteiten voor Restaurant Avant Garde BV zijn per 1 juli 2015 overgegaan naar Restaurant van Groeninge BV. Voor de omvang van deze negatieve waarden is een voorziening gevormd welke is opgenomen onder overige voorzieningen in de enkelvoudige balans.

EIGEN VERMOGEN (2)

	Kapitaal	Agio	Overige reserves	Reserve u.h.v. certificaten	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 juli 2015	**100**	**6.869**	**16.893**	**265**	**2.965**	**27.092**
Resultaatbestemming	0	0	2.965	0	-2.965	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	4.339	4.339
Totaal van de mutaties	0	0	2.965	0	1.374	4.339
Stand per 30 juni 2016	**100**	**6.869**	**19.858**	**265**	**4.339**	**31.431**
Stand per 1 juli 2016	**100**	**6.869**	**19.858**	**265**	**4.339**	**31.431**
Resultaatbestemming	0	0	4.339	0	-4.339	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	0	2.206	2.206
Totaal van de mutaties	0	0	4.339	0	-2.133	2.206
Stand per 30 juni 2017	**100**	**6.869**	**24.197**	**265**	**2.206**	**33.637**

Geplaatst kapitaal

Het maatschappelijk en het geplaatst en volgestort kapitaal van PSV N.V. per 30 juni 2017 is als volgt:

	EUR
Maatschappelijk kapitaal:	
22.489 gewone aandelen van nominaal EUR 10	224.890
10 prioriteitsaandelen van nominaal EUR 10	100
1 bijzonder aandeel van nominaal EUR 10	10
	225.000
Geplaatst en volgestort kapitaal:	
9.989 gewone aandelen van nominaal EUR 10	99.890
10 prioriteitsaandelen van nominaal EUR 10	100
1 bijzonder aandeel van nominaal EUR 10	10
	100.000

Reserve uit hoofde van certificaten

De reserve uit hoofde van certificaten betreft de waarde van de via Stichting Vrienden PSV verkochte certificaten ten behoeve van de zogenaamde certificaatplaatsen op de tribunes.

Onverdeeld resultaat

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belasting over het boekjaar 2016-2017 van EUR 2,2 miljoen toe te voegen aan de overige reserves.

OVERIGE VOORZIENINGEN (3)	2016-2017	2015-2016
Beginbalans per 1 juli	1.469	1.469
Toevoeging	1.240	0
Eindbalans per 30 juni	**2.709**	**1.469**

Betreft voor EUR 1,5 een voorziening voor de negatieve nettovermogenswaarde van Restaurant Avant-Garde BV en Imari BV en voor EUR 1,2 miljoen overige voorzieningen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
De groepsmaatschappijen Imari BV, PSV Stadionexploitatie BV en Restaurant Avant-Garde BV zijn opgenomen in de fiscale eenheid met PSV N.V. voor zowel de vennootschapsbelasting als omzetbelasting. Uitzondering hierop is Restaurant Avant-Garde BV inzake de omzetbelasting.

PSV N.V. heeft voor deze groepsmaatschappijen aansprakelijkheidsverklaringen afgegeven ingevolge artikel 403 titel 9 Boek 2 BW.

Bezoldiging bestuurders
Op grond van artikel 2:383 lid 1 BW is vrijstelling van toepassing op de toelichting bezoldiging bestuurders aangezien de bestuurder van PSV NV één natuurlijk persoon betreft.
De leden van de Raad van Commissarissen hebben in de verslagperiode afgezien van enige vergoeding verband houdende met het uitoefenen van de functie van commissaris.

HONORARIUM ACCOUNTANT

Het honorarium van de accountant bedroeg:

	2016-2017	2015-2016
Onderzoek van de jaarrekening	100	98
Andere controleopdrachten	0	0
Adviesdiensten op fiscaal terrein	48	31
Andere niet-controlediensten	0	0
	148	**129**

Eindhoven, 22 september 2017

Raad van Commissarissen
Ir. J.H.L. Albers (voorzitter)
F. Arnesen
Ir. L.J.T. van der Els
Drs. A.L. van Veen
H.W.M. van der Wallen

Directie
Ing. A.H.E.M. Gerbrands

umbro
PSV
energie
direct.nl
20
adidas
FC BAYERN MÜNCHEN
FCB

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALINGEN INZAKE DE RESULTAATBESTEMMING

Artikel 33 van de statuten luidt als volgt:

1) "Uitkering van winst ingevolge het bepaalde in dit artikel geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
2) Uit de winst die in het laatst verstreken boekjaar is behaald, wordt allereerst, zo mogelijk, op de prioriteitsaandelen en op het bijzonder aandeel uitgekeerd zeven procent (7%) van hun nominaal bedrag. Op de prioriteitsaandelen en het bijzonder aandeel zal geen verdere uitkering geschieden.
3) Voor zover de na toepassing van lid 2 resterende winst niet wordt gereserveerd, staat zij ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
4) Uitkeringen vinden alleen plaats voor zover het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
5) Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat."

Voorstel resultaatbestemming seizoen 2016-2017
Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belasting over het boekjaar 2016-2017 van EUR 2,2 miljoen toe te voegen aan de overige reserves.

VERDELING AANDELENKAPITAAL

De verdeling van het geplaatst en volgestort aandelenkapitaal is als volgt:

	Aantal	%
Stichting PSV Voetbal		
gewone aandelen	9.989	99,89
prioriteitsaandelen	10	0,10
	9.999	**99,99**
Eindhovense Voetbalvereniging PSV		
bijzonder aandeel	1	0,01
	10.000	**100,00**

BIJZONDER AANDEEL

Onder het geplaatste aandelenkapitaal is één bijzonder aandeel van nominaal EUR 10 begrepen. Dit aandeel is in bezit van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV. Aan het bijzonder aandeel is een goedkeuringsrecht verbonden ten aanzien van een aantal besluiten van PSV N.V. Goedkeuring van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV is vereist voor: het wijzigen van de naam of een handelsnaam van PSV of het wijzigen van de doelomschrijving van PSV N.V.; het wijzigen van het PSV-logo of de PSV-clubkleuren; het wijzigen van de PSV-voetballocatie; het wijzigen van de locatie; de structuur of de inrichting van de door PSV N.V. gecoördineerde jeugdopleiding; het zelfstandig aanvragen van een licentie voor betaald voetbal bij de KNVB. Bestuurders van de Eindhovense Voetbalvereniging PSV zijn: R.W.J.P.M. Verkerk, B.M.W. Hunnekens, O.J. van Nielen en C.W.G. Raaijmakers.

PRIORITEITSAANDELEN

Aan de houder van prioriteitsaandelen, thans de Stichting PSV Voetbal, zijn onder meer de volgende voorkeursrechten toegekend: bepaalt het aantal directeuren en commissarissen; heeft het recht het bindende karakter van de voordracht van de Raad van Commissarissen bij de benoeming van een directeur of een commissaris te ontnemen bij een meerderheid van ten minste twee/derden van de uitgebrachte stemmen; het verlenen van goedkeuring van een besluit van de Directie tot het doen van een voorstel tot juridische fusie en juridische splitsing. Bestuurders van de Stichting PSV Voetbal zijn: W.G.S.M. van der Leegte (voorzitter), A.A.M. Deterink, J. Mengelers, H.J.G. Hendriks en F. Schuitema.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

AAN: DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS EN DE DIRECTIE VAN PSV N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2016-2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2016-2017 van PSV N.V. te Eindhoven gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van PSV N.V. op 30 juni 2017 en van het resultaat over 2016-2017 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:
1) de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 30 juni 2017;
2) de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016-2017; en
3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van PSV N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het verslag van de directie;
- de overige gegevens;
- kernwaarden, bericht van de raad van commissarissen en het 10-jarenoverzicht.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van de directie en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de

directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude offouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in

de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 22 september 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

P.P.J.G. Saasen RA

umbro
PSV
umbro
PSV
energie
direct.nl

10-JARENOVERZICHT (BEDRAGEN IN EUR X 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

	2016-2017	2015-2016	2014-2015	2013-2014	2012-2013
Winst- en verliesrekening					
Netto-omzet	85.881	95.261	64.152	63.284	63.199
% Toename	-9,8	48,5	1,4	0,1	-37,6
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	11.136	12.925	-10.699	-1.756	-246
% Van netto-omzet	13,0	13,6	-16,7	-2,8	-0,4
Resultaat vergoedingssommen	-6.919	-3.583	16.502	4.336	2.710
Renteresultaat	-1.247	-3.575	-1.840	-1.993	-2.096
Belastingen	-764	-1.428	-998	-174	-55
Resultaat na belastingen	2.206	4.339	2.965	413	313
% Van netto-omzet	2,6	4,6	4,6	0,7	0,5
Aantal werknemers (fte)	**224**	**215**	**195**	**179**	**171**
Kasstroomoverzicht					
Kasstroom uit:					
-Operationele activiteiten	5.604	14.831	-3.565	-4.804	6.812
-Investeringsactiviteiten	4.529	-14.168	11.660	8.366	-9.538
-Financieringsactiviteiten	-12.754	244	871	-7.340	3.003
Nettokasstroom	-2.621	907	8.966	-3.778	277
Activa					
Vaste activa	71.996	86.279	86.109	79.791	79.179
Vlottende activa	44.047	51.732	40.293	28.503	44.247
Totaal activa	**116.043**	**138.011**	**126.402**	**108.294**	**123.426**
Investeringen in:					
-Immateriële vaste activa	13.361	37.484	14.754	15.804	12.109
-Materiële vaste activa	5.210	3.423	2.686	4.513	4.006
Passiva					
Groepsvermogen	33.637	31.431	27.092	24.127	23.719
Voorzieningen	8.241	6.108	5.472	4.367	3.364
Langlopende schulden	43.081	48.000	47.152	52.968	54.292
Kortlopende schulden	31.084	52.472	46.686	26.832	42.051
Totaal passiva	**116.043**	**138.011**	**126.402**	**108.294**	**123.426**
Sportieve resultaten					
Competitie	3e plaats	1e plaats	1e plaats	4e plaats	2e plaats
Europees: UEFA Champions League	groepsfase (4e)	1/8 finale		play-off	
UEFA Europa League			1/16 finale	groepsfase	groepsfase
KNVB beker	2e ronde	1/4 finale	1/8 finale	3e ronde	finale

	2011-2012	2010-2011	2009-2010	2008-2009	2007-2008
Winst- en verliesrekening					
Netto-omzet	101.224	55.145	51.854	73.208	97.455
% Toename	95,2	6,3	-29,2	-24,9	10,8
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen	39.281	-4.189	-5.746	19.777	39.920
% Van netto-omzet	38,8	-7,6	-11,1	27,0	41,0
Resultaat vergoedingssommen	-4.416	-9.527	-10.958	-2.473	-4.090
Renteresultaat	1.691	-9.248	-4.461	-4.786	-5.709
Belastingen	-8.882	7.426	3.627	-3.252	-830
Resultaat na belastingen	27.674	-15.538	-17.538	9.266	29.291
% Van netto-omzet	27,3	-28,2	-33,8	12,7	30,1
Aantal werknemers (fte)	**171**	**181**	**188**	**183**	**180**
Kasstroomoverzicht					
Kasstroom uit:					
-Operationele activiteiten	-6.808	-675	2.880	26.793	25.477
-Investeringsactiviteiten	26.642	7.393	-4.017	-20.085	-15.212
-Financieringsactiviteiten	-15.053	-300	-5.774	-9.287	-7.513
Nettokasstroom	4.781	6.418	-6.911	-2.579	2.752
Activa					
Vaste activa	86.730	79.740	91.661	108.963	105.562
Vlottende activa	25.304	32.651	16.965	30.704	32.352
Totaal activa	**112.034**	**112.391**	**108.626**	**139.667**	**137.914**
Investeringen in:					
-Immateriële vaste activa	29.851	12.612	7.150	21.974	32.058
-Materiële vaste activa	725	135	1.391	7.626	919
Passiva					
Groepsvermogen	23.406	-4.266	11.298	28.836	19.570
Voorzieningen	3.649	2.732	2.486	3.627	3.454
Langlopende schulden	54.506	22.152	61.620	68.211	75.317
Kortlopende schulden	30.473	91.773	33.222	38.993	39.573
Totaal passiva	**112.034**	**112.391**	**108.626**	**139.667**	**137.914**
Sportieve resultaten					
Competitie	3e plaats	3e plaats	3e plaats	4e plaats	1e plaats
Europees: UEFA Champions League				groepsfase (4e)	groepsfase (3e)
UEFA Europa League	1/8 finale	1/4 finale	1/16 finale		1/4 finale
KNVB beker	finale (winnaar)	1/4 finale	1/4 finale	3e ronde	2e ronde

COLOFON

PSV N.V.
Philips Stadion
Frederiklaan 10a
Postbus 886, NL-5600 AW Eindhoven
T +31 (0)40 2505 505
F +31 (0)40 2505 639
www.psv.nl

Dit document is onder voorbehoud van eventuele typefouten.

Redactie PSV Media in samenwerking met PSV Finance
Fotografie Photo-Prestige
Vormgeving Scherpontwerp, PSV

© 2017, PSV Media
Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

© PHOTO-PRESTIGE

★★
EENDRACHT
MAAKT MACHT

PSV N.V. Philips Stadion | Frederiklaan 10a | Postbus 886, NL-5600 AW Eindhoven
T +31 (0)40 2505 505 | F +31 (0)40 2505 639 | www.psv.nl

Dit document is onder voorbehoud van eventuele typefouten. Redactie PSV Media in samenwerking met PSV Finance

© 2017, PSV Media
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.